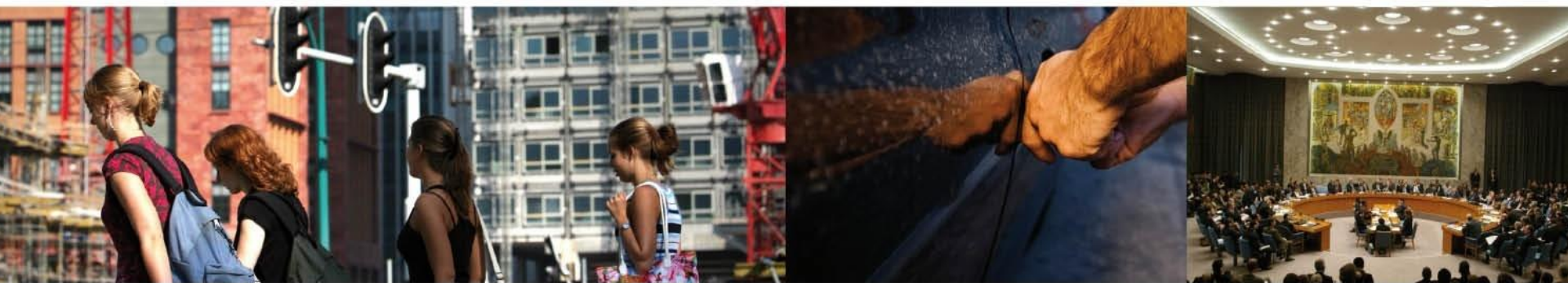

Rol van CE markering en kwaliteitsverklaring in Wkb

Richard Neerhof (VU)

WAT KOMT AAN DE ORDE?

- > Wet kwaliteitsborging voor het bouwen: nieuw stelsel voor kwaliteitsborging voor bouwwerken onder de Omgevingswet
 - > Geleidelijke invoering, te beginnen met 'eenvoudige bouwwerken'
- > CE-markering van bouwproducten onder Verordening bouwproducten en Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
- > Kwaliteitsverklaringen voor bouwproducten en processen onder Bbl
- > Rol voor CE-markering en kwaliteitsverklaring onder het nieuwe stelsel?

INHOUD PUBLIEKRECHTELIJK DEEL WETSVOORSTEL

- > Toetsing door gemeentelijk bevoegd gezag van bouwplan aan bouwtechnische voorschriften vervalt
- > In plaats daarvan moet vergunningaanvrager gebruik maken van instrument voor kwaliteitsborging
- > Instrument moet voldoen aan daartoe gestelde voorschriften
- > Instrumenten worden door markt ontwikkeld en moeten door toelatingsorganisatie kwaliteitsborging bouw (zbo) zijn toegelaten.

INHOUD PUBLIEKRECHTELIJK DEEL WETSVOORSTEL

- Tijdens bouw ziet kwaliteitsborger er op toe dat bouwwerk aan bouwtechnische voorschriften gaat voldoen.
 - Voor het bevoegd gezag geldt bewijsvermoeden dat wordt gebouwd conform voorschriften
- Gemeentelijk bevoegd gezag behoudt taak handhavend op te treden als in strijd met de bouwtechnische voorschriften wordt gebouwd.
 - Zie Besluit bouwwerken leefomgeving:
 - Informatieverplichting kwaliteitsborger jegens bevoegd gezag
 - Gereedmelding
 - Melding voornemen ingebruikname bouwwerk minimaal 10 werkdagen voor ingebruikname. Overleggen verklaring kwaliteitsborger
 - Bevoegd gezag kan beslissen dat het bouwwerk niet in gebruik mag worden genomen, *als bij deze melding vereiste gegevens ontbreken*

CE-MARKERING ONDER VERORDENING BOUWPRODUCTEN

Normen voor bouwproducten op basis van CPR

- > Verordening bouwproducten (CPR) (nr. 305/2011) (van kracht sinds 1 juli 2013):
- > Wettelijk kader voor in handel brengen en verhandelen bouwproducten sinds 1 juli 2013
- > Bijlage I van de Verordening ► fundamentele eisen voor bouwwerken (gebaseerd op regelgeving lidstaten):
 - > mechanische weerstand en stabiliteit;
 - > brandveiligheid;
 - > hygiëne, gezondheid en milieu;
 - > veiligheid en toegankelijkheid bij gebruik;
 - > bescherming tegen geluidshinder;
 - > energiebesparing en warmtebehoud en
 - > duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Normen voor bouwproducten op basis van CPR

- > Bouwproducten zijn halffabrikaten: dakpannen, bakstenen etc.
- > Kenmerken *bouwproducten* die verband houden met fundamentele eisen voor *bouwwerken* zijn essentiële kenmerken van die bouwproducten (art. 2, onder 4, Verordening).
- > Bepaling prestaties van bouwproducten op essentiële kenmerken krachtens mandaat Europese Commissie in geharmoniseerde normen vastgelegd door binnen de EU erkende normalisatie-instellingen

European Committee for Standardization (CEN)

European Committee for Electrotechnical standardization (Cenelec)

CE-markering

- > Voor bouwproduct verplicht als het product valt onder geharmoniseerde norm of Europese technische beoordeling (art. 4 lid en art. 8 CPR)
 - > CE-markering exclusief (art. 8 lid 3 CPR).

Prestatieverklaring

- > Fabrikanten verplicht product dan ook vergezeld te doen gaan van een prestatieverklaring conform CPR en norm.
- > ‘Vermoeden van conformiteit’ voor prestatieverklaring fabrikant (art. 4 lid 3 CPR):

Markttoezicht op bouwproducten

- > Presteert het bouwproduct werkelijk wat de fabrikant en of heeft verklaard?
- > Minister BZK markttoezichtautoriteit voor CPR in Nederland
- > Bij onregelmatigheden passende maatregelen, afgedwongen via last onder dwangsom.

Relatie CE-markering met kwaliteitsborging en bouwtoezicht

Artikel 2.14 Bbl (vgl. art. 1.8 Bouwbesluit 2012)

1. Als een bouwproduct waarop een CE-markering als bedoeld in artikel 8 van de verordening bouwproducten is aangebracht, aan bepaalde prestaties moet voldoen zodat het bouwwerk waarin het wordt toegepast voldoet aan een bij dit besluit gestelde regel is daaraan voldaan als het bouwproduct is toegepast in overeenstemming met een op die eis toegesneden prestatieverklaring als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de verordening bouwproducten.

Relatie CE-markering met kwaliteitsborging en bouwtoezicht

- In een (beperkt) aantal gevallen zou CE in combinatie met de vereiste aansluitdocumenten kunnen dienen als instrument voor kwaliteitsborging.

C.E. van den Thillart, CE-markering en Private Kwaliteitsborging, Utrecht 2014

Relatie CE-markering met kwaliteitsborging en bouwtoezicht

- CE-markering betreft primair productie van bouwproduct in fabriek.
- Niet gericht op de borging van verwerking van een product in bouwwerk op de bouwplaats. Kan daar echter wel informatie voor opleveren.
- Borging of ontwerp bouwwerk voldoet aan bouwregelgeving: CE-markering biedt flexibiliteit.

Relatie kwaliteitsverklaring tot kwaliteitsborging en bouwtoezicht onder Wkb

Artikel 2.14 Bbl (vgl art. 1.8 lid 2 en 3 Bouwbesluit 2012)

2. Als een bouwproduct moet voldoen aan bepaalde prestaties die niet onder een in artikel 2, elfde lid, van de verordening bouwproducten bedoelde geharmoniseerde norm vallen, zodat het bouwwerk waarin het wordt toegepast voldoet aan een bij dit besluit gestelde regel is daaraan voldaan als het bouwproduct is toegepast in overeenstemming met een op die eis toegesneden kwaliteitsverklaring bouw.

3. Als een bouwproces aan bepaalde prestaties moet voldoen zodat het bouwwerk waarin het wordt uitgevoerd voldoet aan een bij dit besluit gestelde regel is daaraan voldaan als het bouwproces is toegepast in overeenstemming met een op die eis toegesneden kwaliteitsverklaring bouw.

Huidige erkende stelsel van kwaliteitsverklaringen

- > Kwaliteitsverklaringen op basis van door minister erkend stelsel.
- > Voorwaarden vastgelegd in tripartiete overeenkomst tussen bij stelsel betrokken partijen
- > Minister heeft SBK aangewezen als instelling die stelsel coördineert en kwaliteitsverklaringen bekendmaakt.

Erkende stelsel van kwaliteitsverklaringen onder Wkb

- Geen tripartiete stelsel meer.
- De minister gaat over de voorwaarden.
- Rol SBK in erkende stelsel gaat naar toelatingsorganisatie.

Relatie erkende stelsel tot kwaliteitsborging en bouwtoezicht straks

NvT Ontwerpbesluit: stelsel bevat prikkels kwaliteitsborging zo efficiënt mogelijk uit te voeren.

- Kwaliteitsborger kan gebruik maken van kwaliteitsverklaringen waarnaar in besluit wordt verwezen.
- Kwaliteitsborger controleert dat het gecertificeerde materiaal, product of bouwmethode op een goede manier in bouwwerk is toegepast.
- Hiermee zou invulling zijn gegeven aan motie-De Vries/Van der Linde.

Relatie erkende stelsel tot kwaliteitsborging en bouwtoezicht straks

- Maar: motie ging voor erkende technische **oplossingen** die door onafhankelijke instantie zijn erkend en in kwaliteitsborgingsproces alleen marginaal getoetst worden. Deze kunnen ook betrekking hebben op een subsysteem (bijv. gevel of dak) of systeem (bijv. woning) (**≠ erkende kwaliteitsverklaring**)
- Volgens de motie dient aparte onafhankelijke instantie *steeds* de oplossing te erkennen. ***Dat is anders in het stelsel van de Wkb.***
- Motie en ontwerp-Besluit gaan uit van marginale toetsing kwaliteitsborger van toepassing van oplossing in bouwwerk. ***Wijkt af van rapport Expertisecentrum regelgeving bouw 2013: aanvullende rol voor private kwaliteitsborger niet nodig geacht.***

Relatie erkende stelsel tot kwaliteitsborging en bouwtoezicht straks

- Voorlopige toelating instrumenten proefprojecten Wkb
 - KOMO instrument Kwaliteitsborging (KiK)
 - Technical Inspection Service (TIS)
 - Verbeterde Kwaliteitsborging (SWK)
 - Woningborg Kwaliteitsborging Instrument (WKI)
- Wat wordt de rol van erkende kwaliteitsverklaringen in deze instrumenten? In hoeverre zullen zij een belangrijke en nuttige functie kunnen vervullen?

Relatie erkende stelsel tot kwaliteitsborging en bouwtoezicht straks

- Beperkingen erkende stelsel
 - > betrouwbaar? toegevoegde waarde?
 - > aansluiting bij Bouwbesluit 2012 soms geforceerd
 - > gemeentelijke toezichthouders geven zich niet altijd rekenschap van exacte inhoud verklaring
 - > stelsel onder druk door verplichte CE-markering
 - > Zie o.m. Andersson Elffers Felix, Evaluatie Tripartiete Stelsel, Utrecht 2011; A.R.Neerhof, Certificering en normalisatie in het publieke bouwrecht, Den Haag: IBR 2013, p. 52-55, 107-120
- Meer toekomst voor erkende technische oplossingen?

Vragen?

Dank voor uw aandacht!

a.r.neerhof@vu.nl